

БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО
ПРАВО

Отдавна ви очакваме!

ГОДИШЕН ОТЧЕТ 2022

Криза след кризата...

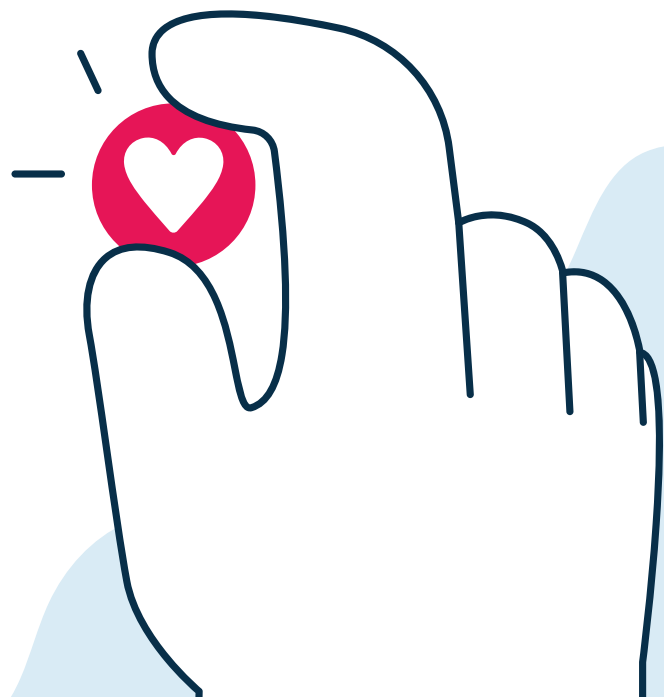
Това си казвахме често през 2022, притеснени дали имаме достатъчно време да се адаптираме. Но не можеше само да се тревожим... – трябваше и да реагираме по най-ефективния начин, да превърнем предизвикателствата в предимства и да презаредим за нов тласък за повече права и свободи.

Глобалните и локални кризи се отразиха на гражданската енергия, на активизма и на средата в България: диалогът с институциите бе с променлива величина, но българските доброволци и дарители отново показаха, че като общество не сме безразлични и към трагедиите по света – близки или далечни. Показаха още нещо важно – ние, активните граждани, ставаме все повече! И това е най-важната новина.

Справянето с кризата; помощта за хората, търсещи убежище от Украйна и от други страни; помощите за самата Украйна; гасенето на пожари; подкрепата за хора, пострадали от земетресенията в Турция и Сирия... – всичко това разгърна доброволческата и дарителска енергия.

Ние вярваме, че колкото повече граждански активни хора има, толкова повече ще стават независимите граждански организации, които са двигател на всяко проспериращо общество.

В следващите години трудно ще се борим с нови заплахи, ако не сме се справили с всички стари проблеми. Но, знаейки, че сме все повече, имаме и надеждата и увереността, че ще сме и все по-успешни.

БЦНП в цифри

Консултации: през 2022 г. БЦНП е предоставил общо:

309

консултации на граждански организации (255) и граждани (54);

97

Публикувани новини

13

Медийни участия

Над

1 580 000

Достигнати хора в социалните мрежи

36

Становища

Над 280

Обучени човека

170

Медийни отразявания

Над 600

Участници в събития

“

Големи благодарности на всички колеги от БЦНП, които ни оказаха подкрепа както при подготвяне на промените в устава, така и при отстояване на позицията ни. Надявам се това решение да бъде в полза и на други организации!”

“

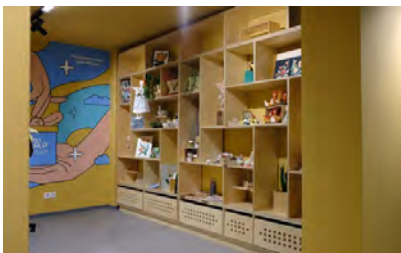
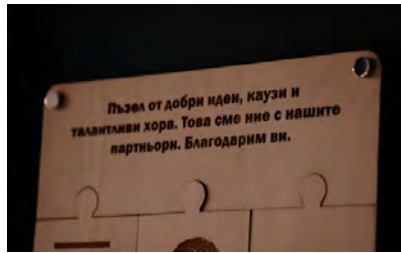
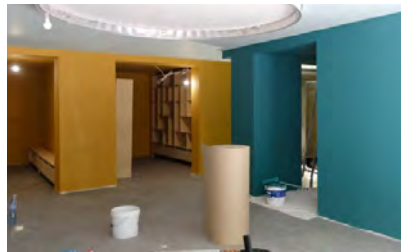
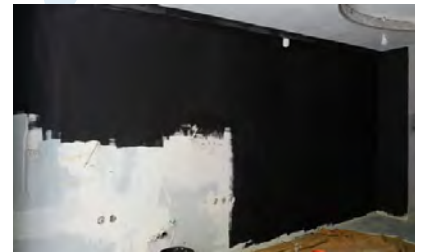
Благодарение на невероятната ви подкрепа... това, което в началото ми се струваше само интуитивен импулс за справедливост, се превърна в реалност, която се надявам, че е от полза и за всички автори от тук нататък.

Хиляди благодарности за това, че ме окуражихте да посмея да водя този разговор и за безкомпромисната ви юридическа (а и морална) подкрепа!”

отзиви от представители на граждански организации, учредени с помощта на БЦНП

Новото място

През 2022 постигнахме една мечта, която имаме от години – да стартираме споделено социално пространство, в което да можем да посрещнем всеки, на който му е интересно да си говори с и за граждански организации. За нас най-ценното е, че потеглихме на това пътешествие с нашите приятели от **Българска фондация Биоразнообразие и Јамба**, като превърнахме локацията **улица „Христо Белчев“ 3** в хъб на предприемаческия дух, в място, изпълнено с визия за това как можем да се справим с всякакви проблеми.

Това е **Щрак** – мястото, където разказваме истории и празнуваме постижения – нашите, вашите и тези на **български социални предприятия** от цялата страна. Заедно!

Средата за работа на гражданските организации

Съвет за развитие на гражданското общество

И през 2022 ни въртя спиралата на политическата криза, като през по-голямата част от времето управляваше служебен кабинет. Това допълнително затрудни усилията за гражданското участие и развиването на политики в подкрепа на правата на гражданите.

Въпреки това! ... след 10 години неспирна борба на българските граждани, активисти и организации бе създаден **Съветът за развитие на гражданското общество (СРГО)** – първият по рода си орган към Министерския съвет, който:

- » се състои от членове, които се избират от граждански организации;
- » създава условия за постоянен диалог между гражданските организации и централната изпълнителна власт;
- » има реални правомощия да влияе върху политиките за развитието на организациите на гражданите и гарантиране на правото ни да се сдружаваме.

Още в годината на създаването си СРГО:

- » заработи за подобряване на взаимодействието между гражданските организации и доброволците и държавната власт при организиране на посещането на бягащите от война и търсещи закрила;
- » прие механизъм за гражданско участие при работата на СРГО с другите граждански организации;
- » проведе обществено обсъждане и прие приоритети за развитие на гражданското общество;
- » започна работа по приемането на нов законосъобразен и ефективен механизъм за финансиране на граждански организации.

Ние, БЦНП, оставаме верни защитници на позицията, че СРГО не е поредната аббревиатура и може да бъде устойчива и ефективна платформа за диалог между изпълнителната власт и гражданските организации по всички важни за [гражданското общество](#) теми.

Заедно с коалицията РавниБг направихме обща кампания под наслов „СРГО не е поредната аббревиатура“. Основната ѝ цел бе допитване до българския граждански сектор и събиране на предложения за това какви да са стъпките, за да работим по-ефективно и резултатно като граждански организации в България. В онлайн допитването за определянето на приоритетите се включиха над 300 организации. Провеодоха се и четири срещи с представители и доброволци от граждански организации в Смолян, Русе, Пловдив и София, на които участниците обсъдиха актуалните предизвикателства за развитие на гражданското общество и дадоха своите предложения за мерки за преодоляването им. Резултатите от кампанията бяха представени на СРГО.

③ ? Дезинформация
 ? Юрият и мнението на НПО
 ? ТИМЕНЕК

- * ОТРАЗЯВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА НА НПО
- * ОПРОВЕРГAVАНЕ НА НЕИСТИННОСТТА
- * ПОДБОРЕНА ПРОЗРАЧНОСТ НА НПО
- * ДА ПРЕДОСТАВЯТ ИНФЪ
- * ЗВАЛИ СМЕ М, НО КАКВО ПРАВАТ?
- * ЗНАНИЕ ЗА НПО

Годишен отчет 2022

Оценка на риска и открито управление

Ключов момент за развитието на средата за гражданските организации бе провеждането на *секторната оценка на риска при НПО*, която трябва да покаже до каква степен гражданският сектор е уязвим от заплахите от финансиране на тероризма или пране на пари. БЦНП се включи в работната група към Дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС при изработването на тази секторната оценка.

Важно бе и стартирането на Четвъртия план по [Инициативата за открито управление](#), в който са включени 14 мерки в 4 тематични области, насочени към открито управление и развитие на гражданското участие. БЦНП е партньор по изпълнението на мерките: “Концептуална рамка за открито управление;” „Реализиране на различни форми на ефективен обществен диалог за разработване на общи стандарти при използването на изкуствения интелект в процеса на дигитализация с цел осигуряване на гаранции за равен достъп и зачитане на правата на човека“ и „Разработване на шаблон за изпращане на онлайн петиции до държавните органи и адаптирането му в официална интернет страница за изпращане на онлайн петиции до правителството и парламента“. Във връзка с Плана бе създаден и [Съветът за координация](#) – форум, в който участие вземат представители на изпълнителната власт и на гражданските организации по теми, свързани с откритото управление, с борбата с корупцията, с достъпа до информация и с гражданското участие, като БЦНП беше избран за [първи негов съпредседател](#) от квотата на гражданските организации.

Застъпничество в действие

В 48-ото Народно събрание бяха внесени различни важни законопроекти в подкрепа на гражданските организации (Възможност за провеждане на онлайн заседания на общите събрания на сдружения и читалища, Закон за доброволчеството, изменения в Закона за защита от домашно насилие), но нито един от тях не беше приет.

На 27.10. 2022 г. група народни представители от ПП „Възраждане“ внесе в Народното събрание законопроект за регистрация на чуждестранните агенти. Законопроект, който *de facto* предлага създаването **черен списък на организации**, които получават парични средства или други материални помощи или дарения от чуждестранни източници, обявявайки ги за „чуждестранни агенти“. В резултат 180 граждански организации подписаха общо „Становище на граждански организации относно законопроект за регистрация на чуждестранните агенти“.

Защита на права

Може ли правосъдието за деца да бъде организирано по начин, който да гарантира, че всички права на детето и съответните процесуални улеснения за децата са осигурени? На този въпрос се опитахме да дадем отговор, като организирахме поредица от тродневни обучителни семинари в Ловеч, Луковит, Враца. Обучихме над 85 съдии, прокурори, полицаи, социални работници. Важен резултат бяха съвместните протоколи, които изработиха професионалистите, за да имат по-добро и успешно сътрудничество на ниво работа на терен.

В рамките на подкрепата ни за равенство пред закона за хората с увреждания продължихме обмена между български и немски съдии в търсене на по-добри решения за хората, поставени под запрещение.

Гражданска активност

Граждански Будилник

С петото издание на конкурса „Граждански Будилник“ провокирахме творческото вдъхновение на **115 български автори**, които се включиха с **207 фотографии, илюстрации и текстове**. Всички те – изразяващи ангажираност и будна гражданска позиция по темата „СДРУЖЕНИ: Силата да сме **заЕДНО**“. На второто издание на Фестивала Граждански Будилник наградихме **18 социално ангажирани артисти**. Фестът събра под едно небе над **400 посетители**, които взеха участие в многобройните творчески активности, работилници и игри, пресъздаващи гражданските ни права на сдружаване, на протести и свободата на словото. Благодарение на подкрепата на граждански активисти, ценители на изкуството и партньори успяхме да наберем **3900 лв.**, които разпределихме като парични награди между авторите на първите три места и с награда „Изборът на публиката“ в трите конкурсни категории.

“

А усмивките и много ведрото настроение, които срещнах по време на целия фестивал, бяха най-впечатляващото нещо. Прекрасно е да си заобиколен и да общуваш с позитивно настроени хора“

участник във Фестивала
Граждански Будилник 2022

Дигитална демокрация

През 2022, съвместно с Асоциацията на европейските журналисти, стартираме проект, насочен към противодействието на пропагандата и дезинформацията в страната. Част от дейностите бе продължаването на срещите и дискусиите в клуба на Гражданския стопаджия.

През годината обсъждахме актуални обществени и значими теми – отворено, диалогично и експертно. В спиралата на политическите битки Гражданският стопаджия продължи да се интересува от *Голямата картинка*: какво от това, че се случват всички тези неща?, здрави ли са основите на гражданските свободи по тези земи и кой е граждански активен?... Темите, които обсъждахме през 2022 са: **„Няма за кого, но ще гласувам...“**, **„Преброихме се и какво от това“**, **„Левове vs. евро – какво печелим и какво губим“** и **„Дарителството – имидж стратегия или чиста емпатия“**.

Развиване на капацитет

Лятно училище за НПО

Това е най-любимата ни програма, защото там срещаме хора като нас – 100% активисти... Проведохме 10-ото юбилейно издание на Лятното училище за НПО, за да обучим 19 граждански лидери да бъдат още по-добри, уверени и подготвени да крепят и развиват гражданското общество в България. Участниците преминаха през 6-дневна интензивна обучителна програма, изпълнена с лекции по актуални НПО теми, интересни дискусии и практически предизвикателства за приложение на наученото. Разбира се, не липсваха и шури забавления, които превърнаха групата в истинска сплотена общност от съмишленици.

И така, 10 години по-късно, Алумни клубът на Лятното училище вече наброява **224 граждански активисти**, знаещи и способни да водят малките и големи битки в името на важните обществени каузи.

“

Най-ценна за мен беше възможността да усетя силата на съвместните усилия, осъзнаването, че има организации от различни мащаби, с различни мисии, но всички трябва и можем да работим заедно“

участник в Лятно училище за НПО 2022

Обмен по програма Еразъм+

Подпомогнахме развитието на капацитета на **40 социални предприемачи** от България, Италия, Полша и Гърция. Организирахме **19 международни учебни пътувания**, в които представители на социалните предприятия от **4-те европейски страни** обмениха знания и опит на мениджърско ниво, като имаха възможността да установят и нови стратегически партньорства помежду си. Управители и експерти от **6 български социални предприятия** се запознаха с вдъхновяващия пример и иновативни методи за управление на техни колеги от домакинстващи организации от Атина, остров Лесбос, Палермо, Триест, Варшава и Лодз.

Пролетна и есенна обучителни програми

През 2022 г. проведохме две редовни издания на обучителните програми на Къщата на гражданските организации с над 90 участника. Организирахме общо 20 лекции по актуални теми, насочени към екипи на граждански организации от цялата страната. Семинарите се проведоха онлайн, което позволи включването на граждански организации от цялата страна. Сесиите бяха разделени в тематични модули, посветени на повишаването на капацитета на екипите на организациите по теми, свързани с управлението, бюджетирането, застъпничеството и стопанска дейност, комуникацията... при НПО. И тази година обратната връзка от участниците е крайно положителна.

Повече финансова независимост

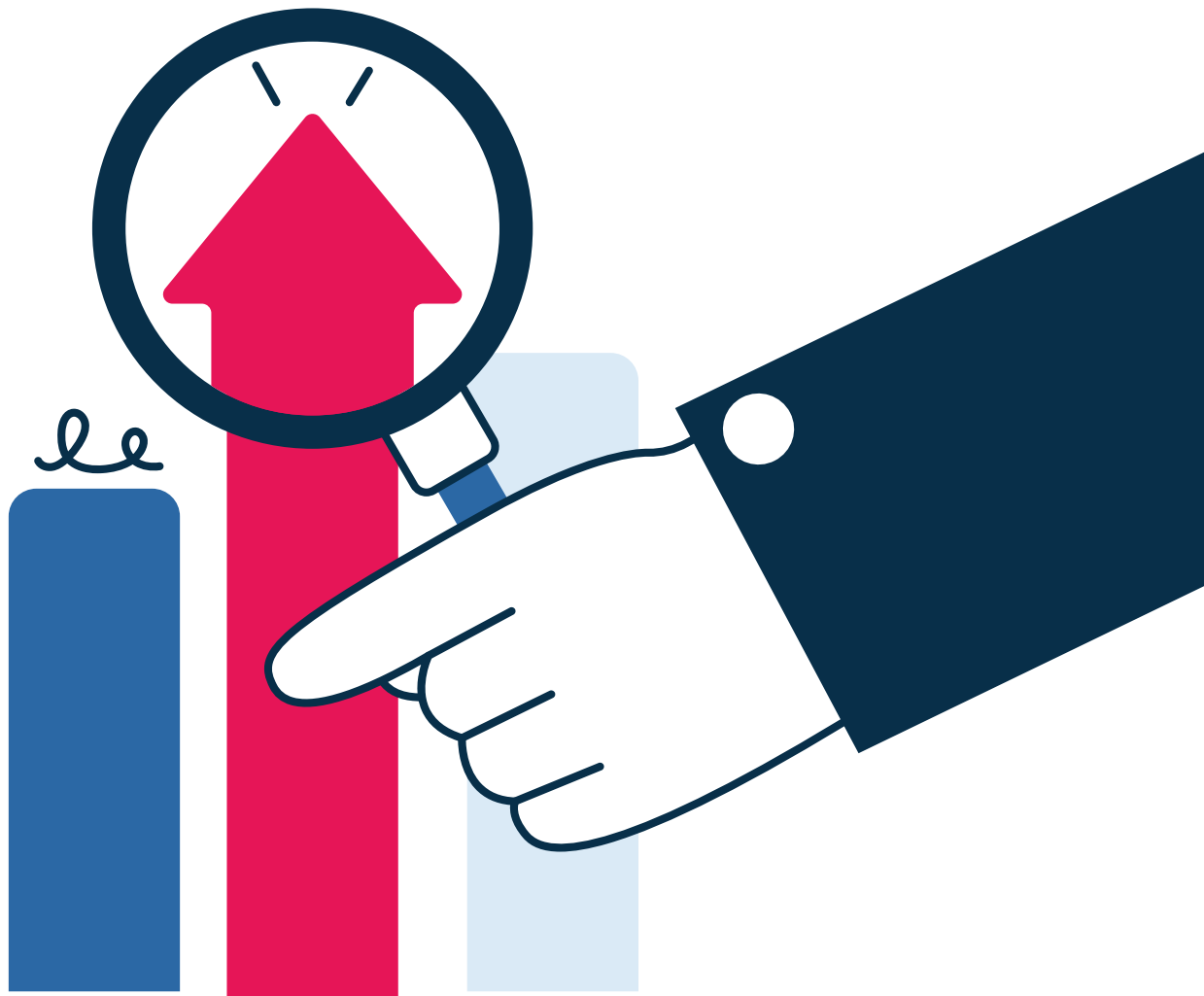
Let's GO: това не е просто бизнес!

Презаредихме оптимизма за финансова устойчивост на НПО с **Let's GO 2022**. Имаше 12 организации от цялата страна, които се включиха в награварата да получат летящ старт на своите идеи **за бизнес с добавена стойност**. Подкрепени от 10 опитни ментори и обучители от бизнеса, всички те развиха своите идеи за социално предприемачество до готови за реализация бизнес планове. И макар че пътят от идея до реализация е труден, ние от БЦНП подкрепяме всяка една организация в програмата да изминем този път заедно. В края на интензивната тримесечна програма екипите имаха възможност да представят своите идеи пред експертно жури в конкурса **“Най-добър бизнес план на НПО”**. Заедно с представители на Фондация „Америка за България“ и на социално отговорните бизнеси – УниКредит Булбанк, TELUS International Bulgaria, Accenture Bulgaria и Ebay избрахме трите организации, които да получат подкрепа от по 10 000 лв. за реализиране на своите идеи.

Някои от предизвикателствата, които дефинират организациите, успяхме да адресираме и чрез работата ни по застъпничество за по-добра среда за социално предприемачество в България. Развихме диалога със заинтересованите страни във формата *Let's GROW: Финансови инструменти за стартиране и развитие на социално предприемачество*. Продължаваме активната си работа заедно със социалните предприятия за мерки, които подкрепят и насърчават екосистемата да расте и да развива своя капацитет и социално въздействие.

LET'S GO
2022 | ПРОГРАМА ЗА
 ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО
 ЗА НПО

В края на годината проведохме важна **среща** в рамките на инициативата Let's GROW, която включи представители на Министерството на труда и социалната политика, на Оперативната програма развитие на човешките ресурси, на Фонда на фондовете и на социалните предприятия. Общият извод бе, че, независимо от предизвикателствата пред социалните предприятия, те имат огромен потенциал за справяне със социалните неравенства и борбата с климатичните промени, но политиката трябва да отговаря на техните нужди за растеж. Участниците представиха своите искания към вземащите решения в **декларация**.

В периода март–юли 2022 г. направихме проучване сред общността от над 200 организации, завършили програмата, за да разберем:

- » Какви са актуалните предизвикателства пред тях;
- » Каква е необходимата подкрепа за стартиране и развитие на социално предприятие;
- » Какви са нагласите на организациите към нови формати на колаборация и повишаване на капацитета.

Резултатите обобщихме в доклада **„Предприемачество за НПО: стартиране и развитие на бизнес с кауза“**.

ДарПазар

За да правиш **социално предприемачество** в днешно време в България, се изисква хъс, отдаденост на социална кауза и умения за справяне с много предизвикателства.

Мисията на онлайн платформата ДарПазар е да помага на малки и големи социални предприемачи да стигат до повече хора. И през 2022 г. екипите на Аксенчър България и на БЦНП продължиха „да разказват“ чрез онлайн магазина за продуктите и стоките, които са произведени от социални предприемачи и за които всяка покупка значи подкрепа и съпричастност към каузите им.

Ето и постиженията на социалните предприятия, които си партнират чрез платформата ДарПазар:

5234

Общ брой продажби

Наг

144 000 лв.

общ оборот

Наг

600

Участници в работилниците на социалните предприятия

Наг

600 000

Достигнати хора в социалните мрежи

30

Медийни изяви

Vivasom Регионален грант

С партньорството на Българския център за нестопанско право седмото издание на **Vivasom Регионален грант** подкрепи 12 граждански организации да реализират своите проекти с образователна и природозащитна насоченост на обща стойност 59 278 лв.

В рамките на седемте издания от 2015 до 2022 Vivasom е подкрепил **86 граждански организации** с **94 проекта** на обща стойност **441 000 лв.** През есента Vivasom обяви старта на осмото издание на Регионалния грант. Най-добрите и иновативни концепции, с потенциал да решат местен проблем и да ангажират общността ще бъдат подкрепени с грант до **5000 лв.**

VIVASOM | FUND

Изследвания и анализи

Индекс за устойчивостта на НПО за 2021

<https://bcnl.org/news/2021-g-se-okaza-po-spokoyna-za-nepravitelstvenite-organizatsii.html>

Изследване на нагласите към НПО

<https://bcnl.org/news/obshtestveni-naglasii-kam-deynostta-na-grazhdanskite-organizatsii-rezultati-ot-natsionalno-predstavitelno-prouchvane-2022.html>

<https://bcnl.org/news/paradoks-velichavat-se-pozitivnite-naglasii-kam-grazhdanskite-organizatsii-no-i-narastva-vliyanieto-na-negativnite-vnusheniya-propaganda-i-falshivi-novini.html>

Доклад Сивикус за гражданската инициатива

<https://bcnl.org/news/istorii-za-nadezhda-v-tamni-vremena-dokladat-activizenship-6-na-civic-space-watch-report-2021.html>

Доклад „Предприемачество за НПО: стартиране и развитие на бизнес с кауза“

<https://rb.gy/dvmcwg>

Доклад Кризата като възможност: Жизнеспособни ли са общностите в град София да се адаптират към динамични промени?

https://bcnl.org/uploadfiles/documents/Report_The%20Crisis%20as%20an%20Opportunity_Action%20research%20among%20communities.pdf

Партньорства

Хората

НАСТОЯТЕЛСТВО

Адв. Цвета Попова

Председател на
Настоятелството

Адв. Цветана

Чуклева

Станислав Сираков

партньор в
инвестиционен фонд
LaunchHub

Боряна Димитрова

доктор по социология,
управител на социоло-
гическа агенция
Алфа Рисърч.

Ива Дойчинова

журналист

Нели Куцкова

съдия

ЕКИП

Надя Шабани, директор;

Айлин Юмерова, програмен дирек-
тор;

Анна Агамова, програмен директор
(до април 2022);

Пламен Тодоров, административен
директор;

Елена Калинова, финансов дирек-
тор;

Захари Янков, старши правен кон-
султант;

Рагина Банова, правен консултант;

Александра Мирчева, координатор
Програма Социално предприема-
чество;

Александър Киров, експерт комуни-
кации;

Ивета Шилигарова, експерт кому-
никации;

Здрава Воденичарова, координатор
ДарПазар;

Георги Мерджанов, координатор

ДарПазар (до юни 2022);

Пенка Панамска, офис мениджър;

Надя Христова, офис сътрудник

СТАЖАНТИ

Мария-Магдалена Гечовска – УНСС,
специалност Право;

Алия Бехар – Университет Макгил,
Канада;

Нели Самарджиева – стажант Ди-
житален меркетинг.

**Благодарим на всички доброволци,
които бяха до нас и ни помагаша
за успеха на инициативите на
БЦНП през 2022 г.:**

Дара Сапунджиева

Елена Лулчева

Косара Първанова

Райна Сирийски

Станислав Джамов

Хубавена Иванова

Проекти и финансиране през 2022 г.

Проект „Устойчив растеж на гражданските организации“

Източник на финансиране: Фондация „Америка за България“

През 2022 започнаха инициативите на проекта за:

- » Увеличаване на подкрепата за развитие на междусекторно сътрудничество в областта на предприемачеството;
- » Отговор на атаките чрез изграждане на устойчиви и авторитетни граждански организации с по-силен наратив, който красноречиво да утвърждава позицията, че секторът на гражданското общество е ключов двигател на обществото;
- » Разширяване на признанието за работата на гражданските организации в България.

Проект „Активирай: изграждане на мост между НПО, частния сектор и гражданите“

Източник на финансиране: Фондация „Америка за България“

През 2022 г. беше постигнато следното:

Предоставени консултации за развитие на дейността на 309 граждански организации (255) и граждани (54).

Подкрепа за организиране на Граждански Будилник 2022, инициатива за подкрепа на млади автори за социално ангажирано изкуство;

Проведено 10-то юбилейно издание на Лятно училище за НПО (19 участника от НПО);

Проведено 12 издание на Програмата за предприемачество на НПО (LET'S GO), в която се включиха 12 организации, които с подкрепата на 10 ментора и обучители развиха своите умения за социално предприемачество.

Проведено проучване и изготвен доклад на тема „Предприемачество за НПО: стартиране и развитие на бизнес с кауза“.

Програма „Следваща стъпка“ – програма за 2021 и 2022 година

Източник на финансиране: Фондация „Институт – Отворено общество“ – Швейцария

През 2022 г.

Продължиха дейностите по популяризиране на концепцията за подкрепеното вземане на решения и отмяната на запрещението. В рамките на подкрепата ни за равенство пред закона за хората с увреждания продължихме обмена за добри практики в съдебната система и бе организиран обмен между български и немски съдии в търсене на по-добри решения за хората, поставени под запрещение.

Проект: „Отговор на кризата, предизвикана от Ковид 19 и последващия период“

Източник на финансиране: Фондация „Институт – Отворено общество“ – Швейцария

През 2022 се предостави подкрепа за правните клиники по права на хора с увреждания в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Пловдивския университет „Св. Паисий Хилендарски“. Подкрепа за конкретни лица поставени под запрещение или в риск да бъдат поставени под запрещение.

Проведено национално представително проучване на тема „Обществени нагласи към дейността на гражданските организации“

Мрежа от центрове за компетенции за социални иновации, проект “FUSE”, номер VS/2021/0157

Източник на финансиране: Програма „Horizon 2020“, ЕС

Проведени срещи с българските партньори по проекта и представители на Министерство на труда и социалната политика за обсъждане на развитието на сектора на социалното предприемачество (СП).

Проведен анализ за нуждите и добрите практики по отношение на иновациите в социалното предприемачество.

Изготвена междинна оценка на въздействието на законодателството в сферата на СП.

Индекс за устойчивост на неправителствените организации (НПО) в България за 2021 г.

Източник на финансиране: USAID

Проведено изследване на индекса на устойчивост на НПО в България за 2021.

Проведено онлайн събитие с представяне на Индекса за устойчивост на НПО за 2021 и Резултатите от националното представително проучване на тема „Обществени нагласи към дейността на гражданските организации“

Проект: „Щагящо правосъдие за децата: Разработване на концепция за социални съдебни практики“ (REC-AG-2019/REC-RCHI-PROF-AG-2019)

Източник на финансиране: „Justice“, ЕС

Организиран поредица от триневни обучителни семинари в Ловеч, Луковит, Враца с обучени над 85 съдии, прокурори, полицаи, социални работници по темата за интердисциплинарен подход при изготвянето на индивидуални потребности на деца, малолетни и непълнолетни, участващи в съдебни процедури като жертви или като извършители на престъпления.

Изготвени съвместни протоколи за по-добро и успешно сътрудничество на различни специалисти на ниво работа на терен.

Представители на БЦНП взеха участие в заключително събитие по проекта.

Проект „SEHUBS, Co-creating Hubs for Social Enterprises“

Източник на финансиране: „Еразъм+“, ЕС

В рамките на проекта през 2022 бе подпомогнато развитието на капацитета на 40 социални предприемачи от България, Италия, Полша и Гърция.

Организираны бяха 19 международни учебни пътувания, в които представители на социалните предприятия от 4-те европейски страни обмениха знания и опит на мениджърско ниво, като имаха възможността да установят и нови стратегически партньорства помежду си. Управители и експерти от 6 български социални предприятия се запознаха с вдъхновяващия пример и иновативни методи за управление на техни колеги от домакинстващи организации другите партньорски страни.

През 2022 бе изградена споделено социално пространство (HUB), в което да можем да посрещнем всеки, на който му е интересно да си говори със и за граждански организации, да се запознае с дейността на повече от 30 социални предприятия, част от общността на ДаПазар.

Проект „СРГО не е поредната аббревиатура“

Източник на финансиране: *Civitates*

Проведена заедно с коалицията РавниБг обща кампания под наслов „СРГО не е поредната аббревиатура“ с цел допитване до българския граждански сектор и събиране на предложения за това какви да са стъпките, за по-ефективна работа и резултатност на сектора в България, както и определянето на приоритетите за развитие на гражданския сектор (включиха се над 300 организации).

Проведени четири срещи с представители и доброволци от граждански организации в Смолян, Русе, Пловдив и София с обсъдени актуалните предизвикателства за развитие на гражданското общество и събрани предложения за мерки за преодоляването им.

Резултатите от кампанията бяха представени на СРГО.

Чрез събраните данни бе иницирано застъпничество за провеждане на обществена консултация от СРГО, която се осъществи декември 2022 г.

Проект: Оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма на НПО сектора в България

Източник на финансиране: *European center for not-for-profit law (ECNL)*

През 2022 бе проведено проучване сред българските НПО за събиране на данни за изготвяне на секторна оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма на НПО сектора в България.

Проведени срещи (фокус-групи) с представители на НПО, ДАНС, банковия сектор за обсъждане на събраните данни за НПО сектора в България.

„Предприемачество за НПО“ 2022

Източник на финансиране: *Аксенчър България ЕООД*
Телъс Интернешънъл (Кол Пойнт Ню Юръп)
Уникредит Булбанк АД

През 2022 в 12-то издание на програмата (LET'S GO) се включиха 12 организации, които с подкрепата на 10 ментора и обучители развиха своите умения за социално предприемачество. Подкрепените организации участваха в конкурса “Най-добър бизнес план на НПО”.

Три организации бяха отличени като победители в конкурса и получиха подкрепа от по 10 000 лв. за реализиране на своите идеи. Традиционно бе организирана церемония по награждаване.

През 2022 бе проведено проучване сред общността от организации в програмата за предприемачество за НПО с цел да се проучат:

- » Какви са актуалните предизвикателства пред тях;
- » Каква е необходимата подкрепа за стартиране и развитие на социално предприятие;
- » Какви са нагласите на организациите към нови формати на колаборация и повишаване на капацитета.

В края на 2022 г. проведохме важна среща в рамките на инициативата Let's GROW, която включи представители на Министерството на труда и социалната политика, на Оперативната програма развитие на човешките ресурси, на Фонда на фондовете и на социалните предприятия.

Проект “Разказваме заедно” – иновативен подход за развитие на туризъм с кауза“

Източник на финансиране: Програма Европа 2022 на Столична община

Организиран и проведен 8 работилници с кауза с участници – гости на столицата (чуждестранни и местни туристи) с над 120 участника;

Разработени и разпространени промоционални материали за работилниците с кауза и дейността на социалните предприятия

Представяне по интересен начин в социалните мрежи на природни и други туристически и културни забележителности.

Проект „Дигитални демокрации vs. Дигитални диктатури“

Източник на финансиране: Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014–2021

Съвместно с Асоциацията на европейските журналисти стартира проект, насочен към противодействието на пропагандата и дезинформацията в страната. Възобнови се дискусиите в клуба на Гражданския стопаджия, като през 2022 бяха обсъдени актуални обществени и значими теми като: „Няма за кого, но ще гласувам...“, „Преброихме се и какво от това“, „Левове vs. евро – какво печелим и какво губим“ и „Дарителството – имидж стратегия или чиста емпатия“

Проект: „Вход за граждани – ФГУ за подобряване на обществените консултации в общините“

Източник на финансиране: Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014–2021 г

През 2022 г. подкрепата на 7 общини и местни НПО да подобрят обществените консултации на местно ниво приключи с проведено обучение на тема застъпничество и комуникации, което да е от полза за осъществяване на предвидените кампании по места.

Проект „VeneVict – Ползи от пълното прилагане на Директивата за правата на жертвите“

Източник на финансиране: “Justice”, ЕС

През 2022 експерти от БЦНП изготвиха българската част от анализ за идентифициране в целия ЕС на различните практики на държавите-членки при събирането на данни относно жертвите и виктимизацията.

Проведени интервюта и изготвена оценка на практическото прилагане на Директивата за правата на жертвите.

Конкурс „Граждански будилник“

Източник на финансиране: Фондация „Америка за България“
Набрани дарения от физически и юридически лица

В петото издание на конкурса „Граждански Будилник“ участваха 115 български автори, които се включиха с 207 фотографии, илюстрации и текстове, изразяващи ангажираност и будна гражданска позиция по темата „СДРУЖЕНИ: Силата да сме заЕДНО“.

Проведе се второто издание на Фестивала Граждански Будилник с над 400 посетители, които взеха участие в многобройните творчески активности, работилници и игри, пресъздаващи гражданските ни права на сдружаване, на протести и свободата на словото.

На церемония по време на фестивала бяха наградени 18 социално ангажирани артисти с общ награден фонд над 3000 лв.

Проект „Програма за обогатяване и обмен на знанията – САЩ“

Източник на финансиране: Фондация „Америка за България“

През 2022 бе проведена инициатива част от екипа на БЦНП да посети различни градове и организации в САЩ с цел обмяна на опит във фондонабирането

**ФОНДАЦИЯ „БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР
ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО”**

***ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ И
ОДИТОРСКИ ДОКЛАД
31 ДЕКЕМВРИ 2022***

СЪДЪРЖАНИЕ

- ***ОДИТОРСКИ ДОКЛАД***
- ***ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 31.12.2022 г.***
- ***ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ ЗА 2022 г.***
- ***ПРОЕКТИ 2022***

Общо 19 страници

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До
Ръководството
на Фондация “Български център за нестопанско право”
София

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Фондация “Български център за нестопанско право”** („Фондацията“), съдържащ счетоводния баланс към 31 декември 2022 г. и отчета за приходите и разходите, отчета за собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към финансовия отчет, съдържащо обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фондацията към 31 декември 2022 г. и нейните финансови резултати от дейността и паричните ѝ потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Националните счетоводни стандарти (НСС), приложими в България.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фондацията в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с НСС, приложими в България и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване

изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фондацията или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фондацията.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фондацията да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена

несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондацията да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

За “АТА КО” ЕООД:

Радосвета Веселинова д.е.с.

Регистриран одитор

Radosveta

Kirilova

Vesselinova

Digitally signed by
Radosveta Kirilova
Vesselinova
Date: 2023.05.04
20:09:43 +03'00'

04.05.2023 г.

гр. София, бул.“България“ № 81В, ет. 2, офис № 5

БАЛАНС

към 31 декември 2022 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

АКТИВ	Приложения	31/12/2022	31/12/2021
		ХИЛ.ЛВ	ХИЛ.ЛВ
Дълготрайни активи			
Стопански инвентар		3	4
Компютърна техника		23	6
Акции и дялове в дъщерни предприятия	3	6	5
Предоставени заеми на дъщерни предприятия	3	-	11
		32	26
Краткотрайни активи			
Вземания	4	75	76
Парични средства и еквиваленти	5	675	683
		750	759
Разходи за бъдещи периоди		4	4
Общо активи		786	789
ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Други резерви		323	298
		323	298
Краткосрочни пасиви			
Краткосрочни задължения	6	9	9
Неразходвана част от финансираня	7	454	482
		463	491
Общо собствен капитал и пасиви		786	789

Ръководител: **Nadia Rabhat Shabani-Panova**
Надя Шабани-Панова

Digitally signed by Nadia Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04 15:33:09 +03'00'

Съставител:

ELENA ILIEVA KALINOVA
Елена Калинова

Digitally signed by ELENA ILIEVA KALINOVA
Date: 2023.05.04 15:13:52 +03'00'

04 май 2023 г.

Заверил, съгласно доклад:

Radosveta Kirilova Vesselinova
Радосвета Кирилова Весселинова

Digitally signed by Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.05.04 20:10:16 +03'00'

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ
за годината, завършваща на 31.12.2022 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Приложения	2022 ХИЛ.ЛВ	2021 ХИЛ.ЛВ
Приходи от регламентирана дейност	8	921	713
Приходи от дарения под условие		879	674
Приходи от дарения без условие		9	8
Други приходи		33	31
Финансови приходи		26	18
Положителни валутни разлики		26	18
Разходи за регламентирана дейност	9	897	723
Разходи за дарения		45	42
Други разходи		852	681
Финансови разходи		23	25
Отрицателни валутни разлики		22	24
Други разходи от финансови операции		1	1
Резултат от нестопанската дейност		27	(17)
Печалба от стопанската дейност		31	22
Резултат за годината		58	5

Nadia Rabhat
Shabani-
Panova

Digitally signed by Nadia
Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04
15:33:34 +03'00'

Ръководител:
Надя Шабани-Панова

Съставител:

ELENA
ILIEVA
KALINOVA

Digitally signed by
ELENA ILIEVA
KALINOVA
Date: 2023.05.04
15:14:26 +03'00'

Елена Калинова

04 май 2023 г.

Заверил съгласно доклад:

Radosveta
Kirilova
Vesselinova

Digitally signed by
Radosveta Kirilova
Vesselinova
Date: 2023.05.04
20:10:44 +03'00'

ОТЧЕТ ЗА ПРИХОДИТЕ И РАЗХОДИТЕ ОТ СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ
за годината, завършваща на 31.12.2022 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Приложения	2022 ХИЛ.ЛВ	2021 ХИЛ.ЛВ
Приходи от оперативна дейност	<i>10</i>	49	26
Нетни приходи от продажби		49	26
Финансови приходи		0	0
Приходи от лихви		-	-
Разходи за оперативна дейност	<i>11</i>	15	2
Разходи за външни услуги		5	2
Разходи за персонала		9	-
Разходи за осигуровки		-	-
Други разходи за дейността		1	-
Печалба от дейността		34	24
Печалба преди облагане с данъци		34	24
Разходи за данъци	<i>12</i>	3	2
Печалба след облагане с данъци		31	22
Нетна печалба за периода		31	22

Ръководител:
Надя Шабани-Панова

Nadia Rabhat
Shabani-Panova
Digitally signed by Nadia
Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04
15:33:56 +03'00'

Съставител:
Елена Калинова

ELENA
ILIEVA
KALINOVA
Digitally signed by ELENA
ILIEVA KALINOVA
Date: 2023.05.04 15:14:44
+03'00'

04 май 2023 г.

Заверил съгласно доклад: Radosveta
Kirilova
Vesselinova
Digitally signed by
Radosveta Kirilova
Vesselinova
Date: 2023.05.04
20:11:15 +03'00'

ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
за годината, завършваща на 31.12.2022

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

	Резерви хил.лв.	Финансов резултат хил.лв.	Общо собствен капитал хил.лв.
Салдо към 31 декември 2020	186	137	323
Финансов резултат за периода		5	5
Други изменения в собствения капитал, в т.ч.: (Собствено финансиране)	(30) (30)		(30)
Салдо към 31 декември 2021	156	142	298
Финансов резултат за периода		58	58
Други изменения в собствения капитал, в т.ч.: (Собствено финансиране)	(33) (33)		(33)
Салдо към 31 декември 2022	123	200	323

Ръководител:
Надя Шабани-Панова

Nadia Rabhat Shabani-Panova
Digitally signed by Nadia Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04 15:34:13 +03'00'

Съставител:
Елена Калинова

ELENA ILIEVA KALINOVA
Digitally signed by ELENA ILIEVA KALINOVA
Date: 2023.05.04 15:15:01 +03'00'

04 май 2023 г.

Заверил съгласно доклад:

Radosveta Kirilova Vesselinova
Digitally signed by Radosveta Kirilova Vesselinova
Date: 2023.05.04 20:11:51 +03'00'

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31.12.2022 година

Фондация "БЪЛГАРСКИ ЦЕНТЪР ЗА НЕСТОПАНСКО ПРАВО"

Приложения	2022 ХИЛ. ЛВ.	2021 ХИЛ. ЛВ.
Парични потоци от нестопанска дейност		
Получени дарения под условия	853	487
Получени дарения без условия	9	8
Постъпления от банкови и валутни операции	26	17
Други постъпления	11	2
Парични плащания на персонала	(393)	(224)
Парични плащания за осигуряване	(30)	(64)
Парични плащания за услуги	(294)	(364)
Парични плащания за дарения	(45)	(42)
Плащания за активи	(26)	(4)
Платени банкови такси и валутни разлики	(5)	(3)
Други плащания	(142)	(19)
Нетни парични наличности от нестопанска дейност	(36)	(206)
Парични потоци от стопанска дейност		
Получени суми от клиенти	46	29
Други постъпления	-	-
Парични плащания на доставчици	(6)	(2)
Плащания за възнаграждения и осигуровки	(9)	-
Изплатени данъци	(2)	(2)
Други плащания	(1)	-
Нетни парични наличности от стопанска дейност	28	25
Нетно изменение на паричните наличности	(8)	(181)
Парични наличности в началото на периода	683	864
Парични наличности в края на периода	675	683

Ръководител: Nadia Rabhat Shabani-Panova
Надя Шабани-Панова

Digitally signed by Nadia Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04 15:34:32 +03'00'

Съставител: ELENA ILIEVA KALINOVA
Елена Калинова

Digitally signed by ELENA ILIEVA KALINOVA
Date: 2023.05.04 15:15:18 +03'00'

04 май 2023 г.

Заверил съгласно доклад:

Radosvet a Kirilova Vesselin ova
Digitally signed by Radosvet a Kirilova Vesselin ova
Date: 2023.05.04 20:12:20 +03'00'

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2022

1. Учредяване и регистрация.

Фондация “Български център за нестопанско право” (Фондацията) е създадена в през 2001 година и е регистрирана съгласно Закона за юридическите лица с нестопанска цел. Фондацията работи в обществена полза.

Основана е с цел да подпомага и развива функционирането на демократични структури на гражданското общество чрез:

- да подкрепяме развитието и утвърждаването на благоприятна правна и политическа среда за независимо гражданско общество, включително и на юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) в България;
- да насърчаваме създаването на правила за прозрачност, отчетност и подходяща структура на управление на ЮЛНЦ и държавните институции;
- да подкрепяме по-доброто взаимодействие между държавата и ЮЛНЦ;
- да подкрепяме гражданското участие в процеса на вземане на решения;
- да подпомагаме развитието на професионални умения, знания и капацитет подходящи за подобряване на правната рамка на гражданското общество, включително и на ЮЛНЦ в България;
- да предоставяме подкрепа на ЮЛНЦ за разрешаване на правни проблеми;
- да предоставяме подкрепа за осъществяване на правна реформа на гражданското общество в други страни и да насърчаваме международното сътрудничество;
- да осъществяваме дейности за постигането на други цели определени от Настоятелството, които не противоречат на целите и идентичността на Фондацията;

През 2022 г. Фондацията осъществи следните дейности, свързани с реализацията на инициативи и програми за постигане на целите ѝ:

- ✓ **Активирай: изграждане на мост между НПО, частния сектор и гражданите**, Подкрепен от фондация Америка за България
- ✓ **Устойчив растеж на гражданските организации**, Подкрепен от фондация Америка за България
- ✓ **Микрогрант и Enrichment program**, Подкрепен от фондация Америка за България
- ✓ **Отговор на кризата, предизвикана от Ковид 19 и последващия период**, подкрепен от Фондации Отворено общество
- ✓ **Human (legal capacity) in the loop**, подкрепен от Фондации Отворено общество
- ✓ **Проектът „Щадящо правосъдие за децата: Разработване на концепция за социални съдебни практики“ (REC-AG-2019/REC-RCH-PROF-AG-2019)** е финансиран по програмата “Justice”, Европейската комисия
- ✓ **Програма “Предприемачество за НПО“** с финансовото участие на Аксенчър България ЕООД, Телъс Интернешънт (Кол Пойнт Ню Юръп), Фондация „Америка за България“ и Уникредит Банк България
- ✓ **„Дигитални демокрации vs. Дигитални диктатури“**, финансиран от Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г.
- ✓ **Вход за граждани - ФГУ за подобряване на обществените консултации в общините**, в партньорство с ФГУ, финансиран от Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г.
- ✓ **Индекс за устойчивост на неправителствени-те организации (НПО) в България**, финансирано от USAID чрез FHI
- ✓ **SEHUBS - Co-creating Hubs for Social Enterprises** е финансиран от ERASMUS+ Programme (621421-EPP-1-2020-1-IT-EPPKAZ-IP-SOC-IN)
- ✓ **Оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма на НПО сектора в България за риска**, финансиран от ECNL Stichting
- ✓ **“Разказваме заедно“ – иновативен подход за развитие на туризъм с кауза“**, подкрепен от Столична програма Европа
и други.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ **за годината, завършваща на 31 декември 2022**

2. Описание на значителните счетоводни политики

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Годишният финансов отчет на Фондацията за 2022 година е изготвен в съответствие с изискванията на всички Национални стандарти за финансови отчети на малки и средни предприятия (НСФОМСП), които са приложими за 2022 година, в това число и към датата на баланса 31.12.2022 година.

Фондацията организира и осъществява текущото счетоводно отчитане и изготвя своите финансови отчети в съответствие с изискванията на българското законодателство - счетоводно, данъчно и търговско.

Финансовият отчет за 2022 година е изготвен в съответствие с изискванията на принципите: текущо начисляване; действащо предприятие; предимство на съдържанието пред формата; предпазливост; съпоставимост на приходите и разходите; постоянство.

Настоящият счетоводен отчет е изготвен на основата на счетоводната конвенция за историческа цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви по тяхната справедлива стойност, конкретно посочени в оповестяванията към отчета.

Всички данни оповестени за 2022 и 2021 г. са представени в настоящия финансов отчет в хиляди български лева /хил.лв./.

2.2. Сравнителни данни – промени в счетоводните политики

С цел постигане на съпоставимост, салдата по съответните счетоводни сметки за резерви към 31.12.2022 г. са класифицирани, комбинирани и преизчислени. Всички корекции са отразени в резерви, така че да не окажат влияние върху текущия финансов резултат.

2.3. Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет по Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи някои приблизителни счетоводни оценки и предположения, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви, както и до признатите приходи и разходи за периода.

2.4. Сделки в чуждестранна валута

Сделките, извършени през периода, в чуждестранна валута са приравнени в български лева по курса на съответната валута на датата на сделката. Активите и пасивите в чуждестранна валута са преизчислени по заключителния курс на Българска народна банка към 31.12.2022 г. към балансовата дата. Получените от това печалби и загуби са представени в отчета за приходите и разходите.

2.5. Признаване на приходи и разходи

Приходите са реализирани вследствие на получени финансираня. Като приход през годината се отчитат само усвоените от тях части. Признатите като приход финансираня, за които има съпровождащи условия, в Отчета за приходи и разходи се посочват като получени дарения под условие. От финансиранята за дълготрайни материални активи за приход се признава само размера на амортизационните отчисления, а салдото се отразява в баланса като дългосрочни пасиви / приходи за бъдещи периоди и финансираня /. Нереализираните към края на годината средства се посочват в годишния баланс като краткосрочни или дългосрочни финансираня в зависимост от периода, за който ще бъдат усвоени. Реализираните разходи надвишаващи полученият транш от финансиране към датата на отчета са признати за приход, а в баланса се посочват като други краткосрочни вземания.

Разходите се признават в съответствие с принципите за текущо начисляване и съпоставимост с приходите. Разходите за амортизации са отнасяни директно в намаление на финансирането за ДМА на фондацията.

Приходите и разходите от стопанската дейност на Фондацията се отчитат на принципа на текущо начисляване и съпоставимост.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ за годината, завършваща на 31 декември 2022

2.6. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални активи са установените нефинансови ресурси, които са придобити и притежавани от Фондацията и имат материално-веществена форма, очаква се да се използват повече от един отчетен период. Дълготрайните материални и нематериални активи са оценени по цена на придобиване, включваща покупната им цена и всички разходи по въвеждането им в експлоатация и са намалени с начислената им амортизация и обезценки.

Отписването на дълготрайните материални и нематериални активи става вследствие на продажба, бракуване, извеждане от употреба, когато не се очакват други икономически изгоди.

2.7. Амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи

Фондацията начислява амортизация на дълготрайните материални и нематериални активи, съобразно полезния живот на отделните активи, определени за всеки клас активи. Амортизация не се начислява на земите и на активите, които са в процес на изграждане или доставка.

При амортизацията на амортизируемите активи на дружеството се прилага линейния метод.

През 2022 година са възприети следните годишни амортизационни норми:

Компютърна техника - 50 %

Офис оборудване - 15 %

2.8. Вземания

Вземанията са оценени по стойността на тяхното възникване.

2.9. Парични средства

Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства в чуждестранна валута - по заключителен курс на БНБ към 31.12.2022 г. За нуждите на изготвянето на отчета за паричния поток, в паричните средства се включват всички налични парични средства в каси и банки към 31.12.2022 г.

2.10. Текущи задължения

Текущите задължения в лева се оценяват по стойността на тяхното възникване.

2.11. Данъци върху печалбата

В съответствие с българското данъчно законодателство, Фондацията е субект на данъчно облагане с корпоративни данъци за стопанската дейност, която извършва. Данъчният процент е 10 % от облагаемата печалба. За регламентираната дейност обект на корпоративен данък при източника са само възнаграждения за технически услуги, извършени от чуждестранни лица. Социални разходи фондацията не е извършвала през отчетния период.

3. Дългосрочни финансови активи

	31.12. 2022	31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Инвестиции в дъщерни дружества	6	5
Предоставени заеми на дъщерни предприятия	-	11
Общо	6	16

През годината е върната времената парична вноска в размер на 11 хил. лв., предоставена на дъщерното дружество БЦНП Трейнинг ЕООД поради липса на оборотни средства.

Фондацията е влязла в съдружие в ново дъщерно дружество Серафим 2022 ООД с капиталова вноска в размер на 1 хил. лв.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, завършваща на 31 декември 2022

4. Краткосрочни вземания

	31.12. 2022	31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от донори	68	76
Други вземания	3	-
Вземания от клиенти	4	-
Общо	75	76

5. Парични средства

	31.12. 2022	31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в лева	611	501
Парични средства във валута	64	182
Общо	675	683

6. Краткосрочни пасиви

	31.12. 2022	31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения към доставчици	-	1
Задължения към партньори по проект	-	3
Осигурителни задължения	-	1
Данъчни задължения	7	4
Подотчетни лица	2	-
Общо	9	9

7. Финансирания и приходи за бъдещи периоди

	31.12. 2022	31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Салда по финансирания на проекти	454	482
Общо	454	482

Тези средства представляват неизразходваните суми от получените финансирания по проектите, които фондацията изпълнява към края на годината.

8. Приходи от регламентирана дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2022	Годината, завършваща на 31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от дарения под условие – програми и други	879	674
Приходи от дарения без условие	9	8
Други приходи	33	31
Общо	921	713

Други приходи представлява сумата, използвана от резерва на организацията за покриване на текущи разходи в 2022 г (33 хил. лв.)

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ
за годината, завършваща на 31 декември 2022

9. Разходи за регламентирана дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2022	Годината, завършваща на 31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за дарения	45	42
Разходи за регламентирана дейност	852	681
Общо	897	723

Разходи за дарения са към български неправителствени организации в обществена полза както следва:

- НЧ Любен Каравелов - 1897, Куртово Конаре – 10 000 лв. най-добър бизнес план на НПО
- Сдружение „Направено с любов 21“ – 10 000 лв. най-добър бизнес план на НПО
- Сдружение „Възможности без граници“ - 10 000 лв. за най-добър бизнес план на НПО
- Сдружение „Стартъп Фектъри“ – регионална програма – 9860 лв.
- Фондация „Социалната чайна“ – регионална програма – 3902,17 лв.
- Сдружение „Общество 528“ – дарение за развитие на социалното предприемачество – 922 лв.

10. Приходи от стопанска дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2022	Годината, завършваща на 31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от услуги	49	26
Общо	49	26

11. Разходи за стопанска дейност

	Годината, завършваща на 31.12. 2022	Годината, завършваща на 31.12. 2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за външни услуги	5	2
Разходи за персонал	9	-
Други разходи	1	-
Общо	15	2

12. Разходи за данъци

	Годината, завършваща на 31.12. 2022	Годината, завършваща на 31.12. 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Текущ данъчен разход	3	2
Общо	3	2

Фондацията не отчита данъчни временни разлики и съответно приходи или разходи от отсрочени данъци.

ПРОЕКТИ 2022 г.

През 2022 г. Фондация „Български център за нестопанско право” реализира следните проекти:

Проекти, реализирани през 2022 г.

1. Договор с Фондация Америка за България

Проект: Активирай: изграждане на мост между НПО, частния сектор и гражданите

Източник на финансиране: Фондация "Америка за България"

Салдо от 2021	129 548,98 лв.
Получено финансиране	146 704,00 лв.
Закупени активи	12 724,08 лв.
Общо разход	263 197,52 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	331,38 лв.

2. Договор с Фондация Америка за България

Проект: Устойчив растеж на гражданските организации

Източник на финансиране: Фондация "Америка за България"

Салдо от 2021	- лв.
Получено финансиране	164 130,00 лв.
Общо разход	6 506,48 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	157 623,52 лв.

3. Договор с Фондация Америка за България

Проект: Микрогрант

Източник на финансиране: Фондация "Америка за България"

Салдо от 2021	- лв.
Получено финансиране	22 797,00 лв.
Общо разход	22 797,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	- лв.

4. Договор с Фондация Америка за България

Проект: Enrichment program

Източник на финансиране: Фондация "Америка за България"

Салдо от 2021 год.	\$0,00
Получено финансиране	\$50 000,00
Общо разход	\$34 185,88
Салдо на 31.12.2022 год.	\$15 814,12

5. Договор с Фондация „Институт – Отворено общество“ - Швейцария

Проект: Отговор на кризата, предизвикана от Ковид 19 и последващия период

Източник на финансиране: Фондация „Институт – Отворено общество“

Салдо от 2021 год.	\$125 440,01
Получено финансиране	\$0,00
Закупени активи	\$599,35
Общо разход	\$123 539,54
Салдо на 31.12.2022 год.	\$1 301,12

6. Договор с Фондация „Институт – Отворено общество“ - Швейцария
Проект: Human (legal capacity) in the loop
Източник на финансиране: Фондация „Институт – Отворено общество“

Салдо от 2021 год.	\$0,00
Получено финансиране	\$100 000,00
Общо разход	\$0,00
Салдо на 31.12.2022 год.	\$100 000,00

7. Договор с Фемили хелт Интернешънл 360, САЩ
Проект: „Изследване на индекса на устойчивост на НПО в България за 2018“
Източник на финансиране: USAID

Салдо от 2021 год.	\$0,00
Получено финансиране	\$10 770,00
Общо разход	\$10 770,00
Салдо на 31.12.2022 год.	\$0,00

8. Договор със Столична община
Проект: “Разказваме заедно“ – иновативен подход за развитие на туризъм с кауза“
Източник на финансиране: Столична община, програма „Европа“

Салдо от 2021 год.	0,00 лв.
Получено финансиране	13 140,00 лв.
Общо разход	13 140,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 лв.

9. Договор със Европейската комисия
Проект: SEHUBS - Co-creating Hubs for Social Enterprises
Източник на финансиране: програма Еразъм

Салдо от 2021 год.	31 446,64 €
Получено финансиране	- €
Общо разход	35 118,30 €
Салдо на 31.12.2022 год.	(3 671,66) €

азходите по проекта, извън посочените в горната таблица, които са покрити от собствени средства на организацията са в размер на 8779.57 евро.

10. Договор с Аксенчър България ЕООД**Програма:** „Предприемачество за НПО“**Източник на финансиране:** Аксенчър България ЕООД

Салдо от 2021 год.	0,00 лв.
Получено финансиране	25 000,00 лв.
Общо разходи и признато за приход дарение	25 000,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 лв.

11. Договор с Телъс Интернешънъл (Кол Пойнт Ню Юръп)**Програма:** „Предприемачество за НПО“**Източник на финансиране:** Телъс Интернешънъл (Кол Пойнт Ню Юръп)

Салдо от 2021 год.	0,00 лв.
Получено финансиране	12 000,00 лв.
Общо разход и признато за приход дарение	12 000,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 лв.

12. Договор с Уникредит Булбанк АД**Програма:** „Предприемачество за НПО“**Източник на финансиране:** Уникредит Булбанк АД

Салдо от 2021 год.	10 000,00 лв.
Получено финансиране	10 000,00 лв.
Общо разход	10 000,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	10 000,00 лв.

13. Договор с Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г**Проект:** Граждански Хъбове в университети: активизиране на гражданската енергия в подкрепа на гражданското общество**Източник на финансиране:** Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Салдо от 2021 год.	-19 330,58 €
Получено финансиране	19 330,58 €
Общо разход	0,00 €
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 €

14. Договор с Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г, в партньорство с ФГУ**Проект:** Вход за граждани - ФГУ за подобряване на обществените консултации в общините**Източник на финансиране:** Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Салдо от 2021 год.	(4 648,04) €
Получено финансиране	3 033,14 €
Общо разход	2 056,80 €
Салдо на 31.12.2022 год.	(3 671,70) €

15. Договор с Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Проект: "Ex iure ad iustatium (от правото към справедливостта); принципи за справедлив съдебен процес за хора с увреждания", в партньорство с Глобална инициатива в психиатрията

Източник на финансиране: Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Салдо от 2021 год.	(347,58) €
Получено финансиране	347,58 €
Общо разход	0,00 €
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 €

16. Договор с Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Проект: За гражданите и техните организации, в партньорство с ПАЦЕП

Източник на финансиране: Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Салдо от 2021 год.	(14 196,97) €
Получено финансиране	14 196,97 €
Общо разход	0,00 €
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 €

17. Договор с Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Проект: „Дигитални демокрации vs. Дигитални диктатури“

Източник на финансиране: Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на ЕИП 2014-2021 г

Салдо от 2021 год.	- €
Получено финансиране	5 000,00 €
Общо разход	10 820,91 €
Салдо на 31.12.2022 год.	(5 820,91) €

18. Договор с Европейската комисия

Проект: „Щадящо правосъдие за децата: Разработване на концепция за социални съдебни практики“ (REC-AG-2019/REC-RCHI-PROF-AG-2019)

Източник на финансиране: програмата “Justice”

Салдо от 2021 год.	11 417,43 €
Получено финансиране	- €
Общо разход	26 229,46 €
Салдо на 31.12.2022 год.	(14 812,03) €

Разходите по проекта, извън посочените в горната таблица, които са покрити от собствени средства на организацията са в размер на 7868,57 евро.

19. Договор с European center for not-for-profit law

Проект: Оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризма на НПО сектора в България за риска

Източник на финансиране: ECNL Stichting

Салдо от 2021 год.	8 275,00 €
Получено финансиране	- €
Общо разход	15 223,35 €
Салдо на 31.12.2022 год.	(6 948,35) €

20. Консорциум между 9 организации от България, Ирландия, Кипър и Португалия,

Проект: Мрежа от центрове за компетенции за социални иновации, проект "FUSE", номер VS/2021/0157

Източник на финансиране: Horizon 2020

Салдо от 2021 год.	2 765,64 €
Получено финансиране	3 835,66 €
Общо разход	3 332,18 €
Салдо на 31.12.2022 год.	3 269,12 €

21. Договор с Български фонд на жените

Проект: инициативата „До Парламента с 1 клик“

Източник на финансиране: Civitates

Салдо от 2021 год.	950,00 лв.
Получено финансиране	- лв.
Общо разход	950,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	0,00 лв.

22. Договор с Български фонд на жените

Източник на финансиране: Civitates

Салдо от 2021 год.	- €
Получено финансиране	20 000,00 €
Общо разход	18 811,52 €
Салдо на 31.12.2022 год.	1 188,48 €

23. Договор с Victim support Europe

Проект: Benevict

Източник на финансиране: програмата "Justice"

Салдо от 2021 год.	- €
Получено финансиране	4 563,00 €
Общо разход	- €
Салдо на 31.12.2022 год.	4 563,00 €

24. Договор с Благотворителната фондация за деца Роналд Макдоналд

Салдо от 2021	- лв.
Получено финансиране	20 000,00 лв.
Общо разход	2 000,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	18 000,00 лв.

25. Остатъци от дарения, получени през 2020 година за развитие на социалното предприемачество

Салдо от 2021	9620,56 лв.
Получено финансиране	0,00 лв.
Общо разход	0,00 лв.
Салдо на 31.12.2022 год.	9620,56 лв.

26. Дарения, получени от физически и юридически лица

Получените дарения са както следва:

- Елвен БГ ЕООД – 100 лв. за кампанията „Граждански будилник“
 - Физически лица за кампанията „Граждански будилник“ – 3640,59 лева
- Разходите за инициативата „Граждански будилник“, отнесени към приходите от дарения се равняват на 3117,73 лв.
- Дарения за покриване на транспортни разходи на екипа на организацията и на участник за участие в събитие – 1107,46 лева
- Разходите, отнесени към тези дарения се равняват на 951,38 лв.
- УК ОНЛИНЕ ГИВИНГ ФОУНДАТИОН – 7440,29 лева
 - Дарения от физически лица без поставени условия – 1205,26 лева

Дата: 04.05.2023 г.

Изготвил :

/Елена Калинова/

Digitally signed by
ELENA ILIEVA
KALINOVA
Date: 2023.05.04
15:16:00 +03'00'

Директор:

Nadia Rabhat
Shabani-Panova
Digitally signed by Nadia
Rabhat Shabani-Panova
Date: 2023.05.04
15:35:41 +03'00'

/Надя Шабани-Панова/

Radosveta
Kirilova
Vesselinova
Digitally signed by
Radosveta Kirilova
Vesselinova
Date: 2023.05.04
20:13:01 +03'00'